

REGION **DOLNY ŚLĄSK**

NR 1 • WRZESIEŃ 1996

STOWARZYSZENIE NA RZECZ
PROMOCJI DOLNEGO ŚLĄSKA

Członkowie-założyciele

STOWARZYSZENIA NA RZECZ PROMOCJI DOLNEGO ŚLĄSKA

1. **Władysław BIGUS**,
wójt gminy Rudna
2. **Zbigniew CHLEBOWSKI**,
burmistrz Żarowa
3. **Ryszard CHOMICZ**,
wójt Kobierzyc, przewodniczący
Stowarzyszenia Wójtów
i Burmistrzów Województwa
Wrocławskiego
4. **Ryszard CHRUŚCICKI**,
dyrektor Centrum
Promocji Gospodarczej
BUDEXPO-WROCŁAW
5. **Bogdan CYBULSKI**,
prezes Regionalnej
Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
6. **Jerzy DUDZIK**,
prezes Agencji Rozwoju
Regionalnego AGROREG
(Nowa Ruda)
7. **Henryk GAWRZOŁ**, prezes
Lubińskiego Regionalnego
Klubu Biznesu
8. **Jerzy GÓRSKI**,
burmistrz Bogatyni
9. **Sławomir HUNEK**,
prezes Agencji Rozwoju
Regionalnego SA (Wałbrzych)
10. **Teresa KRZEMIŃSKA**,
prezes Karkonoskiej Agencji
Rozwoju Regionalnego
(Jelenia-Góra)
11. **Józef KRÓL**,
prezydent Bolesławca,
przewodniczący Konwentu
Prezydentów, Burmistrzów
oraz Wójtów Województwa
Jeleniogórskiego
12. **Ewa MAŃKOWSKA**,
dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka
Doradztwa Rolniczego (Wrocław)

13. **Janusz MARAK**,
pracownik naukowy Akademii
Ekonomicznej (Wrocław)
14. **Sławomir NAJNIGIER**,
wiceprezydent Wrocławia
15. **Bogusław ROGIŃSKI**,
wójt Nowej Rudy, przewodniczący
Konwentu Przewodniczących
Zarządów Gmin Województwa
Wałbrzyskiego
16. **Józef SPYRA**,
przewodniczący Rady Wykonawczej
Federacji Pracowników
Województwa Legnickiego
17. **Karol STASIK**,
prezes Bolesławieckiego
Towarzystwa Gospodarczego
18. **Zdzisław ŚLIWIŃSKI**,
członek Prezydium Dolnośląskiej
Izby Gospodarczej
19. **Tadeusz ŚWIĄCIK**,
wójt Wądroża Wielkiego,
przewodniczący Konwentu Wójtów,
Burmistrzów i Prezydentów
Województwa Legnickiego

Informacje dotyczące STOWARZYSZENIA NA RZECZ PROMOCJI DOLNEGO ŚLĄSKA

Adres:

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska
54-613 Wrocław, ul. Krzemieniecka 60a
tel. 57-60-27, centr. 57-42-15 w. 24
tel./fax 57-55-60

Przewodniczący Walnego Zebrania Członków:

Bogdan Cybulski tel. 0-71/34-369-22
tel./fax 34-363-44

Zarząd Stowarzyszenia:

Prezes:

Sławomir Najnigier tel. 0-71/ 40-72-59
tel./fax 44-18-04

Wiceprezysi:

Jerzy Dudzik tel./fax 0-791/50-25
Józef Król tel. 0-795/21-01
fax 0-795/25-38
Tadeusz Świącik tel. 0-76/874-323
fax 0-76/874-325

Sekretarz:

Ryszard Chruścicki tel. 0-71/57-42-15
fax 0-71/57-55-60

Komisja Rewizyjna:

Przewodnicząca:

Ewa Mańkowska tel. s. 67-58-12
c. 67-50-21

Członkowie:

Teresa Krzemińska
Sławomir Hunek
Ryszard Chomicz

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska

powstało z inicjatywy osób przekonanych, że w Europie przełomu XX i XXI wieku wiele istotnych problemów rozwiązywanych jest – i będzie – z poziomu regionów, czyli zorganizowanych i prawnie wyodrębnionych dużych obszarów, dysponujących odpowiednim potencjałem gospodarczym i kulturalnym. W Polsce jesteśmy przed reformą ustroju terytorialnego. Nie jest naszym celem tworzenie przez promocję regionu Dolny Śląsk faktów dokonanych, chcemy jednak poprzez bieżącą działalność promować obszar ukształtowany tysiącletnią historią. Dolny Śląsk to region, który przez całe tysiąclecie był bardzo istotnym stykiem trzech kultur, tradycji i nacji: polskiej, niemieckiej i czeskiej. Dolnemu Śląskowi nadal przypisana jest rola kulturalnego i gospodarczego pomostu w tej części Europy.

Dolny Śląsk to 3 miliony mieszkańców i obszar (18 870 km²) zbliżony do Słowenii. Obejmuje obecnie cztery województwa: jeleniogórskie, legnickie, wałbrzyskie i wrocławskie. Mieszkańcy rozwiązują swoje problemy lokalne w ramach 162 gmin. Historyczną stolicą regionu jest Wrocław, 650-tysięczne miasto, stanowiące regionalne centrum życia kulturalnego i naukowego, jedno z największych w Polsce centrów gospodarczych.

Dolny Śląsk to wiele nowoczesnych zakładów przemysłowych, nowoczesne rolnictwo i znakomite tereny turystyczne.

Celem Stowarzyszenia jest promowanie Dolnego Śląska, aby właśnie tu inwestowano i wypożyczano, ale także działanie na rzecz dolnośląskich firm, samorządów, instytucji kultury i sportu.

Stowarzyszenie zamierza aktywnie współpracować ze wszystkimi istniejącymi na tym obszarze organizacjami samorządowymi, stowarzyszeniami, agencjami i fundacjami oraz z instytucjami rządowymi.

Stowarzyszenie powstało nie w celu zastąpienia istniejących instytucji lub wchodzenia w ich miejsce, ale po to, aby promocja Dolnego Śląska miała charakter kompleksowy i trwały.

Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w Sądzie Wojewódzkim we Wrocławiu 26 czerwca 1996 r. W drugiej części biuletynu przedstawiamy Państwu:

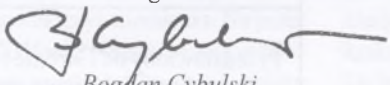
- 1) podstawowe dane o Stowarzyszeniu z listą członków-założycieli,
- 2) Statut Stowarzyszenia,
- 3) uchwałę Walnego Zebrania Członków o składkach dla członków wspierających i kartę przystąpienia do Stowarzyszenia.

Liczymy na to, że Państwa gmina, przedsiębiorstwo, spółka, stowarzyszenie, fundacja, stanie się członkiem wspierającym Stowarzyszenia. Wystarczy wypełnić kartę przystąpienia i spełnić wymogi określone w załączonej uchwale o składkach.

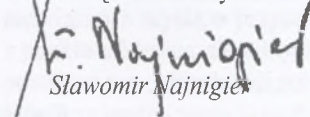
Na łamach nowego czasopisma będziemy na bieżąco informowali Państwa o pracy Stowarzyszenia i o przystąpieniu do niego nowych podmiotów. Będziemy też promować Państwa firmy w wydawnictwach Stowarzyszenia, ułatwiać udział w imprezach promocyjnych i targowych oraz umieszczać w tworzonej bazie danych, wprężonej w INTERNET.

Jesteśmy przekonani, że już w najbliższych miesiącach w sposób zauważalny, przy Państwa pomocy i życzliwości, Dolny Śląsk będzie coraz bardziej widoczny jako prężny region, dynamicznie rozwijający się, będący atrakcyjnym partnerem dla każdego. Mamy poważne atuty, należy je właściwie wykorzystać!

Przewodniczący
Walnego Zebrania Członków

Bogdan Cybulski

Prezes
Zarządu Stowarzyszenia

Sławomir Najmigkeit

UCHWAŁA NR 4/96

*Walnego Zebrania Członków „Stowarzyszenia
na Rzecz Promocji Dolnego Śląska”
z 15 lipca 1996 roku*

*w sprawie składek członkowskich dla członków wspierających
na 1996 i 1997 rok.*

**Na podstawie § 11 ust. 1 Statutu, Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia
uchwała:**

§ 1

1. Członkowie wspierający dokonują wpłat na rzecz Stowarzyszenia w 1996 r. według uznania i możliwości, jednak nie mniej niż:
 - a) 200 zł, gdy zatrudniają do 5 osób,
 - b) 300 zł, gdy zatrudniają do 10 osób,
 - c) 500 zł, gdy zatrudniają do 50 osób,
 - d) 1000 zł, gdy zatrudniają do 100 osób,
 - e) 1500 zł, gdy zatrudniają powyżej 100 osób.
2. Jeżeli członkiem wspierającym jest gmina, zatrudnionym, o którym mowa w pkt. 1 jest pracownik samorządowy.
3. Jeżeli członkiem wspierającym jest fundacja lub stowarzyszenie, składka minimalna wynosi 300 złotych.

§ 2

1. Wpłaty na rzecz Stowarzyszenia członków wspierających w 1997 r. wynosić będą nie mniej niż:
 - a) 300 złotych, gdy zatrudniają do 5 osób,
 - b) 450 złotych, gdy zatrudniają do 10 osób,
 - c) 750 złotych, gdy zatrudniają do 50 osób,
 - d) 1250 złotych, gdy zatrudniają do 100 osób,
 - e) 1750 złotych, gdy zatrudniają powyżej 100 osób.
2. Ustęp 2 i 3 § 3 stosuje się także przy wpłatach na rok 1997.

§ 3

1. Członkowie wspierający dokonują wpłat za 1996 r. do 30 września lub w ciągu miesiąca od przyjęcia w poczet członków.
2. Wpłaty za 1997 r. członkowie wspierający wpłacają na konto Stowarzyszenia do 31 stycznia 1997 r. lub w dwóch ratach:
 - do 31 stycznia i
 - do 30 czerwca 1997 roku.

§ 4

Zaleganie z wpłacaniem składek trwające ponad 6 miesięcy od terminów wskazanych w niniejszej uchwale spowoduje pozbawienie członkostwa zgodnie z § 10 Statutu.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodniczący
Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia*

dr Bogdan Cybulski

REGION DOLNY ŚLĄSK

WYDAJĄ

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji
Dolnego Śląska
oraz
Centrum Promocji Gospodarczej
BUDEXPO-WROCŁAW

ADRES BIURA

54-613 WROCŁAW
ul. Krzemieniecka 60a
tel. centr. 0-71/57-42-15 w. 24
tel. 57-60-27
tel./fax 57-55-60

REDAGUJĄ

BOGDAN CYBULSKI
MIROSŁAW DURCZAK
WOJCIECH GRZYCZYŃSKI
JANUSZ MARAK
LESZEK PATRZAŁEK

Prezes Zarządu
SŁAWOMIR NAJNIGIER

Wiceprezesa
JERZY DUDZIK
JÓZEF KRÓL
TADEUSZ ŚWIĄCIK

Sekretarz
RYSZARD CHRUŚCICKI

Nr konta
Bank Zachodni SA I/Wrocław
389206-643135-132-3000

WYDANO

w Oficynie Promocyjnej
MADA PRESS
50-010 Wrocław, Podwale 64
tel./fax 0-71/44-38-06

Przedstawiony na I stronie okładki
znak graficzny Stowarzyszenia
zaprojektował artysta plastyk
JERZY JERYCH

Od czasów studenckich za swoistą karę uważałem, kiedy moi preceptorzy zwracali uwagę na potrzebę znajomości historii Śląska. Pomijając nieciekawe ujęcie podręcznikowe, zajmowanie się regionalizmem uważane było, w tym i przeze mnie, w latach siedemdziesiątych, za coś gorszego. Nastawienie to zaczęło się zmieniać od lat siedemdziesiątych, a wraz ze zmianą ustroju zaczęliśmy szczególnie doceniać zajmowanie się tzw. małą ojczyzną. Cóż, kiedy w toku gorących dyskusji zaczęły dominować również obawy, że odtwierzanie regionów, a szczególnie euroregion będą stanowiły zagrożenie dla zwartości integracyjnej naszego państwa i narodu. Z pewnością jest w tych obawach pewne ziarno prawdy, ale nadszedł już teraz czas, aby o problemach regionalizacji dyskutować spokojnie i szukać optymalnego rozwiązania, bez szkody dla zwartości naszego państwa, ale jednocześnie z uruchomieniem ogromnych pokładów rozwoju tkwiących w regionalności.

Nie ma co ukrywać, mamy szczególne problemy z naszym regionem dolnośląskim. Burzliwa historia Śląska zaczyna się od sporu polsko-czeskiego o przynależność państwową tego regionu. Ostatecznie spór rozstrzygnął się w połowie XI wieku, kiedy udało się przyłączyć Śląsk, wydawało się, na trwałe do Polski. W XIII wieku książętom Henrykom śląskim udało się świetnie rozwinąć gospodarczo naszą ziemię dzięki wspieraniu kolonizacji, która przyniosła w ten rejon Polski ogromny rozwój cywilizacyjny w szerokim tego słowa znaczeniu oraz coraz ściślejszy związek z Zachodem i jego osiągnięciami. Związek ten spowodował jednocześnie zwiększone oddziaływanie niemieckie. Właśnie wówczas rozpoczął się proces niemczenia tego regionu (nie mylić z germanizacją), który w konsekwencji spowodował włączenie Śląska w strefę wpływów niemieckich, w konsekwencji państwowych.

Zanim to nastąpiło, Piastowie śląscy odegrali jeszcze ważną rolę w procesie jednoczenia ziem polskich, chociaż już na ich dworze panował język niemiecki. Na przełomie XIII/XIV wieku Śląsk wszedł w orbitę wpływów czeskich. Pamiętać należy o silnym związku Czech z Niemcami i ich kulturą. Następuje kilka wieków rozkwitu gospodarczego i kulturalnego naszego re-

gionu wraz ze zmieniającą się przynależnością państwową. Jednocześnie utrwalała się niezmiernie ciekawa rola Śląska jako pomostu, ale także wielokierunkowego oddziaływania wpływów niemieckich, czeskich, austriackich, jak również polskich. Śląsk wiele zyskiwał, ale też później tracił, kiedy przez jego terytorium przetaczały się krwawe wojny XVIII wieku. W osta-

w 1975 r. likwidacja powiatów i stworzenie małych słabych województw na rzecz umocnienia się przewagi centralizacyjnej polityki państwa. Nie równoważy bilansu strat rozwój nowych miast wojewódzkich jak Legnica, Wałbrzych czy Jelenia Góra, które zaczęły ściągać środki finansowe na swój rozwój kosztem dawnych miast powiatowych. Przerwano naturalny historyczny

proces funkcjonowania więzi subregionalnych i regionalnych. Zanikło praktycznie na wielu płaszczyznach pojęcie wspólnoty dolnośląskiej, chociaż więzi te istnieją i nie zostały zerwane, bo to po prostu nie jest możliwe nawet w dłuższym okresie czasu. Ustawy i nakazy nie mogą tak łatwo zmienić ukształtowanych historycznie wzajemnych powią-

zań gospodarczych, politycznych i kulturalnych. Zresztą w imię czego to zmieniać, chyba że chcemy zmienić na gorsze.

Dziedziczymy piękną, a zarazem skomplikowaną spuściznę historyczną. Trzeba nasze problemy przełożyć na język współczesnej polityki i wyzwani nadchodzącego kolejnego wieku. Musimy odpowiedzieć na wiele trudnych pytań, których nie możemy unikać. Tytułem przykładu: jak umiejscowić nasz region w kontekście europejskim nie popadając w ksenofobię, ale jednocześnie umożliwiając kształtowanie naturalnych więzi gospodarczych czy kulturalnych z innymi nacjami, aby przyczynić się do rozwoju Ziemi Dolnośląskiej. Kwestia zwartości naszego państwa, daleko posunięta decentralizacja odpowiedzialności z centrum do województw, aby sprostać wyzwaniom współczesności. Jak pogodzić działania subregionalne, separatyzmy z całością dziedzictwa dolnośląskiego, co widoczne jest najbardziej na przykładzie ambicji województwa legnickiego. Wreszcie rola Wrocławia widziana w szerokim kontekście regionalnym oraz centralnym. To tylko niektóre ważniejsze pytania. Tym sprawom chcę poświęcić dalsze komentarze, bo musi istnieć płaszczyzna do szerszej, nieraz trudnej dyskusji, żeby wspólnie poszukiwać dobrych rozwiązań z myślą o przyszłości, a nie z punktu widzenia aktualnych układów, powiązań czy opłacalności politycznej takiego czy innego poglądu bądź opinii konkretnego stronnictwa.

KOMENTARZ

Ku regionalizmowi

Edward Czapiewski

tecności dopiero w XVIII wieku Prusy przejęły Śląsk w swoje władanie na kolejne dwa wieki.

W XIX wieku zaszły ważne zmiany. Właśnie wówczas wyodrębnił się administracyjnie, a przede wszystkim regionalnie, Dolny i Górny Śląsk wraz z zaznaczeniem się regionalizmu Opolszczyzny. Dłuższy proces historyczny, a przede wszystkim uprzemysłowienie Górnego Śląska w XIX wieku utrwaliły ten podział. Trzeba też pamiętać, że granice administracyjne Dolnego Śląska były inne niż te po 1945 r. w związku z kolejną zmianą przynależności państwowej. W czasach niemieckich Dolny Śląsk wykraczał poza Nysę Łużycką.

Powrót Polski nad Odrę i Nysę Łużycką oznaczał praktycznie nie tyle odzyskanie, co bardziej podjęcie od nowa integracji m.in. tej prowincji w granicach nowego państwa. Nie był to proces łatwy, ale też ważny był kapitał cywilizacyjny, który wnosił Dolny Śląsk w granice Polski. Nie tu miejsce na rozrachunek z tym procesem integracji, niemniej można stwierdzić, że dużo z tego dorobku zmarnowaliśmy, głównie z powodu układu centralizacyjnego naszego państwa. Do tego doszła nadmiernie wyeksponowana rola Wrocławia, który niestety ogromnie tracił z kolei, kiedy porównamy go z możliwością oddziaływania w centrum na przykładzie lobby poznańskiego, katowickiego, krakowskiego czy później gdańskiego itd. Do tego doszły ogromne koszty i straty związane ze stacjonowaniem wojsk radzieckich w naszym regionie. Nie należy też zapominać o wielkich szkodach, jakie przyniosła

CHARAKTERYSTYKA REGIONU

Henryk Kamieniecki

Historycznie ziemie śląskie sięgały na północy aż po Krosno Odrzańskie, Górę i Syców. Również – o czym należy pamiętać – do tego rejonu wchodzi część Łużyckiej Wschodnich. Od południa zamyka Dolny Śląsk granica z Republiką Czeską, od zachodu z Republiką Federalną Niemiec, od północy tereny te łączą się z ziemiami województwa zielonogórskiego i leszczyńskiego, a od wschodu kaliskiego i opolskiego.

Odpowiada to – zasadniczo – geograficznie i historycznie ukształtowanemu regionowi Dolnego Śląska.

Przez swoją historię i ludzi tu mieszkających, Dolny Śląsk stał się tak samo niekwestionowanym regionem jak Wielkopolska, Mazowsze, Małopolska czy Góry Śląskie.

To właśnie ziemie Wielkopolski i Dolnego Śląska stanowiły podstawy terytorialne państwa Piastów, stąd właśnie rozchodziło się – jak wtedy określano – światło, po łacinie mówiono: *Lux ex Silesia*. Śląsk, zarówno w średniowieczu, jak i w latach późniejszych, był tym ośrodkiem, z którego nieraz szły impulsy twórcze do licznych miast i ziem związanych z nim Korony. Wszelkonia Jagiellońska była przecież tą uczelnią, na której kształciło się wielu Ślązaków, a kontakty handlowe i intelektualne były trwałe i stałe.

Pamiętajmy, że herbem tych ziem jest piastowski orzeł śląski, taki sam, jaki znajduje się na płycie nagrobnej jednego z najznamienitszych Piastowiczów – Henryka IV Probusa. Pochodzący z ok. 990 roku *Dagome iudex*, określający granice Polski w sposób jednoznaczny, włącza Śląsk w całość terytorium państwa Mieszka I. W roku 1000 we Wrocławiu Bolesław Chro-

bry założył jedno z trzech pierwszych biskupstw obok Krakowa i Kołobrzegu.

Ten region przodował na polu gospodarki, kultury, tutaj najwyższy poziom osiągnęło piśmiennictwo, tutaj najwięcej było uczonych. Nad Odrą również przez wszystkie wieki odłączenia Śląska od Polski zachowały się żywe ogniska polskości, granica zaś na Odrze i Nysie Łużyckiej stanowi wyraźne nawiązanie do państwa Piastów i udziału w nim plemion śląskich.

Obecnie Dolny Śląsk stanowi jeden z najważniejszych regionów gospodarczych Rzeczypospolitej. Ze swoim potencjałem przemysłowym, dobrze rozwiniętym rolnictwem i wysokim poziomem wykształcenia mieszkańców będzie, w co nie wątpimy, w istotny sposób wspomagał wzrost gospodarczy Rzeczypospolitej.

Aktualny podział administracyjny regionu to:

- 4 województwa,
- 162 gminy, w tym: 37 gmin miejskich, 47 gmin miejsko-wiejskich, 78 wiejskich,
- 4 sejmiki samorządowe,
- 9 zarejestrowanych związków komunalnych (stan na dzień 30 kwietnia 1993 roku).

Na geograficzny kształt tych ziem składają się: Nizina Śląska, Przedgórze Sudeckie z masywem Ślęży, Wzgórze Strzegomskich i Strzelińskich oraz Sudety, które dzielą się na: Zachodnie, Środkowe i Wschodnie.

Region zajmuje powierzchnię 18 871 km², zamieszkały jest przez 2 925,3 tys. ludności. Według stanu na grudzień 1995 roku, przeznaczyl na inwestycje w gospodarce narodowej 2 516,8 mln zł.

Dla pełniejszego obrazu tych ziem wymienić trzeba niektóre dane statystyczne.

Województwo jeleniogórskie

Obszar województwa jest w większości górzisty; obejmuje Pogórze Zachodnio-sudeckie (Pogórze: Izerskie, Kaczawskie, Obniżenie Żytawsko-Zgorzeleckie), Sudety Zachodnie z ich najwyższym pasmem Karkonoszami (Śnieżka, 1602 m), Górami Izerskimi, Górami Kaczawskimi, Rudawami Janowickimi oraz skrawek Sudetów Środkowych z Górami Kamiennymi; w otoczeniu gór leży Kotlina Jeleniogórska – najważniejszy region gospodarczy i wypoczynkowy województwa; północną część województwa jeleniogórskiego stanowi piaszczysta równina Borów Dolnośląskich.

Zajmuje powierzchnię 4 378 km², tj. 1,4% terytorium kraju. Województwo tworzy 40 jednostek podziału samorządu terytorialnego, z tego 12 gmin miejskich, 13 gmin miejsko-wiejskich i 15 gmin wiejskich. Sieć osadnicza obejmuje 25 miast i 351 wsi, zamieszkałych łącznie przez 519 177 osób (w miastach skupia się 67,1% ogółu ludności).

Różnorodność warunków naturalnych z jednej strony oraz poziom zagospodarowania z drugiej powodują zróżnicowanie realizowanych funkcji gospodarczych w poszczególnych gminach.

Według stanu na dzień 30 czerwca 1995 r. zarejestrowanych było 27 857 jednostek gospodarczych funkcjonujących w różnych działach, tak sfery materialnej, jak i niematerialnej. W porównaniu do stanu na koniec 1994 roku ich liczba uległa zwiększeniu o 10,1% (tj. o 2 561 jednostek). Największą grupę stanowią jednostki prowadzące działalność w sekcji grupującej handel hurtowy i detaliczny, na-

prawy pojazdów oraz artykułów osobistego i domowego użytku. Tym rodzajem działalności zajmowało się 11 980 jednostek, tj. 43% łącznej ich liczby. Następnie, pod względem liczebności i udziału, rodzaje działalności, wykazują znacznie mniejszą liczbę podmiotów:

- działalność produkcyjna – 2 990 jednostek;
- transport, gospodarka magazynowa i łączność – 2 389 jednostek;
- budownictwo – 2 319 jednostek.

Największa koncentracja zakładów przemysłowych występuje w czterech głównych ośrodkach przemysłu: Jeleniej Górze, Bolesławcu, Zgorzelcu i Kamiennie Górze. Największe znaczenie w skali kraju mają zlokalizowane tu zakłady przemysłu mineralnego (szklarskiego i ceramiki szlachetnej), lekkiego (włókienniczego, odzieżowego) oraz paliwowo-energetycznego. Przemysł jest w znacznym stopniu zdekapitalizowany. Wymaga on znacznych nakładów na modernizację i restrukturyzację.

Województwo jest jednym z bardziej zasobnych w surowce mineralne w Polsce. Różnorodność ich jest bardzo duża: część należy do surowców pospolitych występujących również w innych rejonach Polski, ale wiele jest złóż kopalin unikalnych, jak np. gliny biało wypalające się, gliny kamionkowe, kaolin, dolomity ceramiczne, piaski szklarskie, kwarc żyłowy, surowce skaleniorowe oraz niektóre złoża kamieni budowlanych i drogowych. Do najważniejszych eksploatowanych surowców mineralnych na terenie województwa jeleniogórskiego należą: węgiel brunatny, kruszywo naturalne, kamienie drogowe i budowlane (bazalt, porfir, amfibolity, granit, piaskowiec), surowce chemiczne, surowce przemysłu wapienniczego, surowce materiałów ogniotrwałych. Jest to jedno z największych bogactw regionu o bardzo dużych możliwościach rozwoju.

Zróżnicowana konfiguracja terenu, położenie znacznej części gruntów regionu w obrębie ziem górskich powoduje, że dogodne dla upraw ukształtowanie powierzchni i warunki klimatyczne ma tylko połowa użytków rolnych województwa. W obrębie całego województwa funkcjonuje blisko 22 000 gospodarstw indywidualnych o przeciętnej powierzchni ok. 5,2 ha, gospodarujących na około 60% całej powierzchni użytków rolnych. Wzrasta wśród nich udział gospodarstw większych, o po-

wierzchni co najmniej 15 ha, w tym także gospodarstw specjalistycznych. W ostatnich latach pojawia się wyraźnie zainteresowanie rolników produkcją zdrowej żywności, organizacją gospodarstw agroturystycznych, uprawami ziół oraz wykorzystaniem miejscowych materiałów do produkcji rzemieślniczej.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz występujące źródła wód leczniczych powodują atrakcyjność województwa pod względem turystyczno-uzdrowiskowym.

Biorąc pod uwagę obsługę ruchu turystycznego i wypoczynek jako jedną z wyspecjalizowanych funkcji województwa warto zwrócić uwagę, iż w tym sektorze działa 1405 podmiotów gospodarczych (hotele i restauracje), w tym 1365 jednostek prywatnych (97,2%). Zdecydowana koncentracja jednostek gospodarczych w tej działalności występuje w trzech gminach miejskich: Jeleniej Górze (227), Karpaczu (208), Szklarskiej Porębie (195). Walory naturalne regionu pozwalają na uprawianie różnorodnych form turystyki: turystyki pieszej, aktywnego wypoczynku w ośrodkach rekreacyjnych i sportowych, jazdy konnej, sportów wędkarskich i łoświeckich, narciarstwa – zarówno zjazdowego, jak i biegowego, saneczkarstwa, szymbownictwa, lotniarstwa, turystyki rowerowej nizinnej i górskiej itp.

Województwo legnickie

Północna część województwa legnickiego leży w Obniżeniu Milicko-Głogowskim (Pradolina Głogowska), otoczona od południa Wzgórzami Dalkowskimi; środkową część zajmuje Nizina Śląsko-Lużycka (Wysoczyzna Lubińska, Równina Legnicka), południe – Przedgórze Sudeckie (Wzgórze Strzegomskie) i Pogórze Zachodniosudeckie (Pogórze Kaczawskie z charakterystycznymi stożkami bazaltowymi, najwyższy – Ostrzyca, 499 m).

Zajmuje obszar 4 037 km², tj. 1,3% powierzchni kraju. Na terenie województwa zamieszkuje 522,6 tys. osób, tj. 1,3% ludności kraju. Należy do grupy województw o najwyższym stopniu urbanizacji – 70% ludności mieszka w miastach, a jednocześnie najmłodszych – 60% to ludzie do 34 roku życia. Obejmuje 37 gmin, z tego 6 stanowią miasta, 5 gminy z siedzibą władz w mieście (miejsko-wiejskie), 26 pozostałe gminy (wiejskie).

Województwo należy do najmniejszych

w kraju zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby mieszkańców. Jest to jednak znaczący w skali kraju region przemysłowo-rolniczy. O gospodarczej strukturze zadecydowały występujące zasoby surowcowe.

Rozpoznanych i udokumentowanych jest ponad 100 złóż różnorodnych kopalin, z których ponad połowa jest zagospodarowana. W północnej części występują rudy miedzi, sól kamienna, gaz ziemny. W środkowej: rudy miedzi, węgiel brunatny i surowce ilaste ceramiki budowlanej; w południowej: surowce skalno-drogowe i budowlane). Na obszarze całego województwa występują kruszywa naturalne.

Najważniejszymi i decydującymi o specyfice województwa są złoża rud miedzi, których udokumentowane zasoby wynoszą 3,3 mld ton i należą do najbogatszych na świecie. Zakłady przemysłu miedziowego zgrupowane są w Kombinacie Górniczo-Hutniczym Miedzi „Polska Miedź” SA. Potencjałowi wydobywczemu towarzyszą obiekty produkcyjne, m.in. zakłady wzbogacania rudy, huty, stawy osadowe, zakłady budowy obiektów przemysłowych, maszyn, zakłady remontowe.

Zasoby surowcowe i tradycje produkcyjne wpłynęły na rozwój niemal wszystkich gałęzi produkcji. Obok przemysłu miedziowego znaczną pozycję zajmuje przemysł elektromaszynowy i metalurgiczny, a także przemysł lekki reprezentowany przez zakłady branży dziewiarskiej, odzieżowej i skórzaną oraz przemysł rolno-spożywczy.

Województwo legnickie charakteryzuje także dobrze rozwinięte rolnictwo. Wpływają na to korzystne warunki klimatyczne i glebowe. W południowej strefie województwa jest najcieplejszy region w Polsce o najdłuższym okresie wegetacji roślin. Użytki rolne zajmują 248 000 ha, tj. 59% powierzchni województwa, z przewagą gruntów pszenno-buraczanych. Kierunki produkcji rolnej w strefie południowej to uprawa zbóż z przewagą pszenicy, buraków cukrowych, rzepaku oraz hodowla bydła mlecznego i chów trzody chlewnej. Coraz większego znaczenia nabiera uprawa warzyw i owoców. Rolnictwu służy rozwój przechowywalnictwa i przetwórstwa. Rolnictwo uzyskuje wysokie wyniki produkcyjne, pod względem produkcji roślinnej zajmuje 4 miejsce w kraju przy średnich plonach zbóż ponad 40 kwintali z hektara.

W zachodniej i południowo-wschodniej części województwa istnieją warunki sprzyjające rozwojowi turystyki i wypoczynku. Utworzono 7 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 1 400 ha – Dalkowskie Jary, Uroczysko Obiszów, Ostrzyca Proboszczowicka, Wąwóz Myśluborski, Stawy Przemkowskie, Wilcza Góra, Zimna Woda oraz 7 obszarów chronionego krajobrazu – Wzgórza Dalkowskie, Lasy Chocianowskie, Dolina Czarnej Wody, Grodziec, Ostrzyca, Pogórze Myśluborskie i Dolina Odry.

Województwo wałbrzyskie

Większość terenu województwa zajmują Sudety Środkowe, obejmujące m.in. Góry Wałbrzyskie, Góry Kamienne, Góry Sowie (Wielka Sowa – wysokość 1 015 m), Góry Bardzkie, Góry Stołowe, Góry Orlickie (Orlica, wysokość 1 084 m), Góry Bystrzyckie oraz Kotlinę Kłodzką; na południowym wschodzie – skraj Sudetów wschodnich: Góry Złote, Góry Bialskie (Postawna, wysokość 1 125 m), oraz grupa górską Śnieżnik (Śnieżnik, wysokość 1 425 m), na północy Przedgórze Sudeckie ze Wzgórzami Strzegomskimi, częścią masywu Ślęży i Wzgórz Strzelińskich (wysokość do 385 m²).

Zajmuje powierzchnię 4 168 km², tj. 1,3% obszaru Polski. Ludność województwa przekroczyła liczbę 741 000 mieszkańców, w miastach żyje 549 000 osób, na wsi 192 000. W granicach województwa znajduje się 45 gmin, z których 15 stanowią miasta, 16 gmin z siedzibą władz w mieście (miejsko-wiejskie) i 14 pozostałe gminy (wiejskie).

Dominującą rolę w gospodarce województwa odgrywa przemysł. Przeżywa obecnie trudności na skutek niewłaściwej struktury gospodarczo-społecznej – wpłynęło na to: wzrost poziomu kosztów wytwarzania oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu państwa i niekorzystne warunki kredytowe (zwłaszcza w sektorze publicznym). Przemysł zlokalizowany jest przede wszystkim w miastach, przy czym jego węzłowymi ośrodkami są: Wałbrzych, Świdnica, Dzierżonów, Bielawa, Świebodzice. Zasoby surowcowe, jak również tradycje produkcyjne sprawiły, iż w województwie rozwinęły się niemal wszystkie gałęzie przemysłu (21 na 28 występujących).

Aktualnie w gospodarce województwa

funkcjonuje:

- 127 przedsiębiorstw państwowych i komunalnych,
- 28 161 zakładów prowadzonych przez osoby fizyczne,
- 86 spółek akcyjnych,
- 1 146 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 7 spółek jawnych,
- 3 spółki komandytowe,
- 352 spółdzielnie,
- 32 fundacje.

Sfera gospodarcza podlega obecnie procesowi intensywnej przebudowy i rozwoju w kierunku dostosowania jej organizacji i form działania do potrzeb gospodarki rynkowej. Między innymi efektem tych zmian jest powstawanie coraz większej liczby jednostek gospodarczych. Na koniec 1992 roku było zarejestrowanych przeszło 15 000 podmiotów gospodarczych, co oznacza wzrost o ponad 57% w stosunku do poprzedzającego go roku.

Ważne znaczenie gospodarcze dla województwa ma sfera produkcji rolnej, produkcja ta prowadzona jest na 257 000 ha. Użytki rolne zajmują 60% powierzchni województwa, w tym grunty orne zajmują 73,9%, łąki i pastwiska 25%.

Z ukształtowania fizjograficznego terenu wynika podział rolnictwa na dwa rejonu: nizinny – obejmujący północno-wschodnią część województwa (charakteryzujący się stosunkowo korzystnymi warunkami do upraw roślin, hodowli trzody chlewnej i bydła) oraz górski i podgórski – zajmujący około 58% powierzchni województwa, gdzie ukształtowanie terenu narzuca przede wszystkim hodowlę owiec i bydła.

Wałbrzyskie to jeden z najatrakcyjniejszych turystycznie regionów kraju. Charakter turystyczny ma 45 miejscowości, w tym 4 o znaczeniu międzynarodowym (Duszniki Zdrój, Kudowa Zdrój, Polanica Zdrój, Łądek Zdrój). Są tu ważne w kraju ośrodki wczasowe w Zieleńcu i Międzygórzu. Dużą atrakcją turystyczną są obszary chronionego krajobrazu ze Strzelińcem, Błędnymi Skałami, Jaskinią Niedźwiedzią. Czynna baza noclegowa to m.in. 22 hotele, 1 motel, 13 domów wycieczkowych, 15 pensjonatów, 6 schronisk, 44 ośrodki wczasowe, 17 ośrodków szkoleniowych, 6 kolonijnych, 4 obiekty wypoczynku sobotnio-niedzielnego. Turystom Wałbrzyskie udziela prawie 782 000 noclegów, najwięcej, bo ponad

406 000, w ośrodkach wczasowych, a ponad 78 000 w hotelach.

Województwo wrocławskie

Położone jest na Nizinach Środkowopolskich i obejmuje północno-zachodnią część Niziny Śląskiej (Równiny: Wrocławskie i Oleśnicka, Wysoczyzna Średzka, Pradolina Wrocławska), wschodnią część Wału Trzebnickiego (Wzgórza Trzebnickie, wysokość do 257 m) oraz Obniżenie Milicko-Głogowskie (dwie Kotliny: Żmigrodzka i Milicka); na południu skrawek Przedgórze Sudeckiego – Masyw Ślęży, wys. 718 m i Wzgórza Strzelińskie, wys. do 392 m. Zajmuje powierzchnię 6 287,2 km², co stanowi 2% powierzchni kraju. W skład województwa wchodzi 17 miast i 908 wsi (872 sołectwa). W 40 gminach województwa zamieszkiwało w 1995 roku 1 137,3 tys. osób, z czego 841,7 tys. w miastach (74% ogółu mieszkańców) i 296 tys. na wsi. Spośród 40 gmin, miasta stanowią 3 gminy, siedziba władz w mieście znajduje się w 14 gminach (gminy miejsko-wiejskie), 23 to pozostałe gminy (wiejskie).

Województwo wrocławskie ma charakter przemysłowo-rolniczy. Według stanu na dzień 30 czerwca 1995 roku w województwie wrocławskim zarejestrowanych było 83 473 podmioty gospodarcze, z tego 97,7% należy do sektora prywatnego (głównie osoby fizyczne – 66,4 tys., spółki cywilne – 9,0 tys., prywatne spółki z o.o. – 3,9 tys.). Przedsiębiorstw państwowych było 235, przedsiębiorstw komunalnych 12, spółdzielni 666. Wartość majątku obrotowego przedsiębiorstw (jednostek prowadzących działalność gospodarczą, w których pracuje więcej niż pięć osób) w styczniu 1993 roku wynosiła 14 033,8 mld zł i była większa o 16,7% niż przed rokiem. Zapasy wzrosły o 10,9%, należności i roszczenia o 15,9%, środki pieniężne o 45,7%. Sytuacja finansowa podmiotów gospodarczych mierzona wskaźnikami rentowności, zyskowności i kosztów w styczniu 1993 roku w porównaniu z sytuacją w ubiegłym roku uległa poprawie. Osiągnięty w styczniu 1993 roku wynik finansowy brutto w wysokości 177,4 mld zł był o 32,6% większy niż w roku ubiegłym.

Województwo wrocławskie należy do najbardziej uprzywilejowanych agroklimatycznie terenów kraju. W 1995 roku ogólna powierzchnia gruntów faktycznie użyt-

kowanych przez rolnictwo ogółem wynosiła w województwie wrocławskim – 624,3 tys. ha, w tym użytki rolne – 397,4 tys. ha (co stanowiło 63,7% pow. ogólnej). W stosunku do roku 1993 grunty faktycznie użytkowane przez rolników zmalały o 3,1 tys. ha, tj. o 0,5 punktu procentowego, co oznacza wzrost gruntów użytkowanych przez rolników innych województw i rozliczanych w ich miejscu zamieszkania (siedzi-by). Sektor publiczny zajmował powierzchnię ogólną równą 93,6 tys. ha, tj. 15%, a sektor prywatny – 330,2 tys. ha, tj. 52,9%. Pozostały areał – 200,4 tys. ha – stanowiły grunty nie będące gospodarstwami rolnymi. Według klasyfikacji bonitacyjnej 80,9% gruntów ornych znajduje się w klasach od I do IV, w związku z czym plo-

ny uzyskiwane w województwie wrocławskim są średnio o około 20% wyższe od średnich plonów w kraju. Najwięcej, bo 57% użytków rolnych jest w posiadaniu gospodarstw indywidualnych, 36% – państwowych, a 7% – gospodarstw spółdzielczych.

Jednym z głównych elementów krajo-brazu województwa są lasy. Zajmują 134,6 tys. ha, tj. 2,4% ogólnej jego powierzchni, i występują głównie w rejonie Obornik Śląskich, Wołowa i Milicza.

Właściwym uzupełnieniem lasów są sady, których powierzchnia systematycznie rośnie, zarówno w granicach samego Wrocławia (176 ha), jak i w innych rejonach: Trzebnica – 311 ha, Długołęka – 166 ha, Strzelin – 169 ha, Sobótka – 178 ha,

Kąty Wrocławskie – 199 ha, Wisznia Mała – 106 ha.

Położenie geograficzne oraz rozbudowana sieć połączeń kolejowych i drogowych uczyniły województwo wielkim europejskim węzłem komunikacyjnym. Tutaj krzyżują się szlaki handlowe i komunikacyjne biegnące zarówno ze wschodu na zachód, jak i z południa na północ.

Obok biznesu, o randze województwa wrocławskiego świadczy jego wkład w rozwój życia umysłowego i kulturalnego Rzeczypospolitej. Niestety, ze względu na różnorodność i bogactwo zjawisk, przekraczają ramy niniejszego opracowania przedstawienie choćby w sposób skrócony tych spraw.

DOLNY ŚLĄSK

w perspektywie europejskiej

Leszek Patrzalek

Perspektywa Europy XXI wieku to w znacznej mierze perspektywa współpracy dużych, silnych i samodzielnych regionów. Region Dolny Śląsk, z racji swego tradycyjnie wyższego (niż średnia w kraju) poziomu gospodarności i dość sprawnego systemu życia społecznego, rokuje szanse na względnie szybkie zbliżenie się do gospodarki otwartego rynku Europy. Aby te szanse wykorzystać, region Dolny Śląsk powinien być widoczny na mapie Europy nie tylko w sensie dosłownym, ale również poprzez zintensyfikowane formy współpracy gospodarczej, społecznej i kulturalnej z innymi regionami Europy. W tym kontekście warto przyrzeć się owym regionom, które należy postrzegać jako potencjalnych partnerów współpracy.

Regiony administracyjne w krajach Unii Europejskiej to na ogół jednostki terytorialne o znacznym potencjale gospodarczym, dużym stopniu samodzielności w rozstrzyganiu swoich spraw rozwojowych oraz bardzo często posiadające swą specyfikę kulturową i bogate dziedzictwo historyczne. W poszczególnych krajach Unii Europejskiej organizacja regionalna i zakres kompetencji regionów administracyjnych są bardzo zróżnicowane, a wynika to, obok uwarunkowań historycznych, społecznych, kulturowych, ekonomicznych, z przesłanek natury politycznej. Trzeba bowiem pamiętać, że przestrzeń europejska składa się z jednej strony z państw unitarnych (np. Francja), a z drugiej strony z państw regionalnych (np. Włochy, Hiszpania) i federalnych (np. Niemcy, Belgia, Austria), między którymi istnieje różnica natury fundamentalnej. W pierwszej grupie jedność państwa jest całkowita, władzą ustawodawczą jest parlament centralny, a w ramach jednolitego porządku prawnego regiony (i inne mniejsze jednostki terytorialne) są wyposażone w pewną samodzielność. W drugiej grupie państw regionalnych i federalnych, które często określane są mianem grupy państw złożonych, władza ustawodawcza jest podzielona między parlament centralny ze zgro-

Struktura terytorialna krajów Unii Europejskiej (stan 1.01.1995 r.)

Państwo	Poziom gmin	Poziom drugi	Poziom trzeci
Państwa unitarne			
Dania	273 gminy	14 prowincji i 2 miasta wydzielone Kopenhaga i Frederiksberg	
Finlandia	460 gmin i 1 wydzielona – Helsinki		1 prowincja autonomiczna Wyspy Alandzkie
Francja	36 627 gmin	100 departamentów	26 regionów
Grecja	5 561 gmin	54 nomosy	
Irlandia	151 gmin	31 hrabstw	
Luksemburg	118 gmin 49 związków międzygminnych		
Holandia	640 gmin	12 prowincji	
Portugalia	305 gmin	18 dystryktów	2 regiony autonomiczne Wyspy Azory i Madera
Wielka Brytania			
Anglia	36 dystryktów metropolitalnych i 296 rad obwodowych (dystryktów)	39 hrabstw	
Walia	37 rad obwodowych (dystryktów)	8 hrabstw	
Szkocja	13 rad obwodowych (dystryktów) 3 wyspy	9 regionów	
Irlandia Północna	26 rad obwodowych (dystryktów)		
Szwecja	286 gmin	24 hrabstwa	
Państwa regionalne			
Włochy	8 074 gminy	95 prowincji	20 regionów, w tym 5 o statusie specjalnym
Hiszpania	8 027 gmin	50 prowincji	17 wspólnot regionalnych
Państwa federalne			
Niemcy	16 068 gmin, w tym 7 563 w 5 landach na obszarze byłej NRD	513 powiatów (Kreise)	16 landów, w tym 3 miasta posiadające status krajów związkowych
Austria	2 301 gmin		9 krajów federalnych
Belgia	589 gmin	10 prowincji	3 regiony

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Les collectivités decentralisées de l'Union européenne* red. A. Delcamp CNFPT Paris, 1994 r.

madzenia (parlamenty) landów lub regionów. W przypadku sporów kompetencyjnych ich rozstrzyganie pozostaje w gestii organu sądowiczego.

Region Dolny Śląsk, z racji swojego położenia geograficznego, a także uwarunkowań historycznych, posiada istotne walory dla nawiązywania ożywionych kontaktów z jednostkami terytorialnymi Niemiec.

Republika Federalna Niemiec jest federacją 16 landów, z których 3 (Berlin, Brema, Hamburg) są miastami posiadającymi status krajów związkowych. Interesujące jest, że kształt terytorialny landów nie nawiązuje do uwarunkowań historycznych czy ekonomicznych, a jest przede wszystkim wynikiem powojennego podziału na strefy okupacyjne (wyjątek to Bawaria, która zachowała swe granice historyczne).

Podział kompetencji między władze federalne a władze krajowe oparty jest na przyjętym w Konstytucji RFN postanowieniu o konieczności podporządkowania się władz krajowych ustaleniom szczebla federalnego w sprawach dla niego zastrzeżonych, a z drugiej strony na zapewnieniu krajom związkowym prawa do swobodnego kształtowania spraw krajowych. To sprawia, że organizacja wewnętrzna landów, sposób zorganizowania władz samorządowych, jak i podział kompetencji są bardzo zróżnicowane.

W największych landach istnieją tzw. publiczne zakłady regionalne, powołane do wykonywania zadań specjalnych i obejmujące swoim zasięgiem bądź to obszar całego landu (np. Hesji), bądź też jego część (np. 7 Bezirksverbände w Bawarii). Różnią się one między sobą statusem prawnym i w jednych landach posiadają radę wybieraną bezpośrednio przez mieszkańców (np. Palatynat), w innych złożoną z przedstawicieli miast i powiatów (np. Badenia-Wirtembergia, Nadrenia). W gestii owych Bezirksverbände pozostają między innymi takie dziedziny jak kliniki specjalistyczne, ponadlokalna pomoc społeczna, muzea, archiwa. Ponadto w landach (z wyjątkiem 5 najmniejszych, m.in. Saara, Szlezwik-Holsztyn) występuje podział na okręgi, tzw. Regierungsbezirke, które grupują powiaty (Kreise) i w których przedstawiciel rządu kraju związkowego (Regie-

rungspräsident) sprawuje funkcje koordynacyjne.

W ramach 16 landów istnieje podział na powiaty (Kreise), które stanowią w Niemczech drugi szczebel samorządu terytorialnego. Podstawowym (pierwszym) ogniwem samorządu terytorialnego jest natomiast gmina, których w Niemczech w połowie lat 90. jest ponad 16 tys., a których przeciętna w skali kraju powierzchnia wynosi 23 km², natomiast liczba mieszkańców sięga blisko 5 tys. osób. W ramach gmin funkcjonują organizmy zbliżone do polskich sołectw (Ortsteile). W miastach-krajach związkowych (Berlin, Brema, Hamburg) w miejsce gmin istnieją dzielnice (Bezirk) o odmiennej od typowych gmin strukturze wewnętrznej.

Kolejnym krajem federalnym Unii Europejskiej, położonym w bliskim sąsiedztwie Regionu Dolny Śląsk, jest **Austria**. W kraju tym istnieje 9 krajów federalnych, które posiadają parlamenty i urzędy rady ministrów z premierami. Szczególną pozycją w grupie krajów federalnych wyróżnia się Wiedeń, któremu Konstytucja Federalna Austrii nadała status stolicy federacji, kraju związkowego i gminy. Miasto (gmina) Wiedeń podzielona jest na 23 okręgi, w których wybiera się przedstawicielstwo okręgu.

W Austrii w ramach 9 krajów federalnych istnieje 2301 gmin. Pomimo federalnej struktury Austrii rozwiązania organizacyjne w gminach są dość jednolite i pod tym względem samorząd terytorialny tego państwa odbiega od mozaiki typów i modeli gmin, jakie występują w krajach związkowych Niemiec.

Belgia, na obszarze której zlokalizowanych jest wiele instytucji Unii Europejskiej, w tym Komisja Europejska zarządzająca między innymi Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego, jest krajem federalnym. Jako federacja Belgia stanowi wyjątek szczególny, ponieważ obok siebie na tym samym szczeblu funkcjonują dwie struktury – regiony i wspólnoty językowe – mające oddzielne organy ustawodawcze i wykonawcze.

Belgia podzielona jest na 3 regiony (Region Flamandzki, Region Waloński, Region Bruksela) oraz 3 wspólnoty języ-

kowe (flamandzką, francuskojęzyczną i germanofońską). Wspólnota Flamandzka obejmuje: Region Flamandzki i niderlandzkojęzycznych mieszkańców Regionu Bruksela; Wspólnota Francuskojęzyczna obejmuje: Region Waloński i francuskojęzycznych mieszkańców Brukseli; Wspólnota Germanofońska obejmuje: 9 gmin niemieckojęzycznych we wschodniej Belgii. Ponieważ Wspólnota Flamandzka i Region Flamandzki przeprowadziły fuzję swoich organów, tworząc jedną wspólną radę flamandzką i jeden rząd flamandzki Belgia zarządzana jest przez 6 rządów (1 federalny i 5 regionalnych).

W ramach Regionu Flamandzkiego istnieje 5 prowincji i 308 gmin, a Regionu Walońskiego 4 prowincje i 262 gminy. Region Brukseli dzieli się od razu na 19 gmin.

Obok krajów federalnych do tzw. grupy państw złożonych (wyodrębnionych z punktu widzenia regionalizacji w krajach członkowskich UE) należą państwa określane mianem państw regionalnych, którymi są Włochy i Hiszpania.

We Włoszech regionalny charakter nadała państwu konstytucja z 1947 roku. Na jej podstawie najpierw utworzonych zostało 5 regionów o statusie specjalnym (m.in. Sardynia, Dolina Aosty, Trydent-Górna Adyga). O nadaniu statusu specjalnego zdecydowały: specyfika (np. wyspiarski charakter Sardynii) oraz odrębności etniczno-językowe. Po utworzeniu grupy 5 regionów specjalnych, których zakres kompetencji jest rozległy, w terminie późniejszym utworzono 15 regionów o statusie zwykłym.

W organizacji terytorialnej Włoch obok 20 regionów, których dochody budżetowe w zdecydowanej większości są transferowane z budżetu państwa (dochody własne regionów stanowią 2 % dochodów budżetowych regionów ogółem), wyróżnia się 95 prowincji i 8074 gminy.

W Hiszpanii regionalizacja w latach powojennych przebiegała stopniowo, przy czym w konstytucji określono jedynie wspólny zakres autonomii jednostek terytorialnych mogący ulegać rozszerzaniu stosownie do aspiracji poszczególnych regionów. Spośród 17 wspólnot regionalnych

status wspólnot autonomicznych i najszerzy zakres kompetencji posiadają trzy historyczne narodowości: Katalonia, Kraj Basków i Galicja. W ramach 17 wspólnot regionalnych wyróżnia się 50 prowincji i 8027 gmin.

W grupie państw unitarnych należących do Unii Europejskiej zdecydowana większość charakteryzuje się dwuszczeblową organizacją terytorialną, przy czym różnią się one znacznie stopniem decentralizacji finansów publicznych. Do grupy państw unitarnych charakteryzujących się scentralizowanym systemem finansów publicznych należy Holandia. Kraj ten podzielony jest na 12 prowincji i 714 gmin. Granice prowincji są w znacznym stopniu ukształtowane historycznie, a strukturę i zakres kompetencji organów prowincji określa ustawa. Konstytucyjne postanowienia dotyczące zakresu kompetencji prowincji stanowią, że zarządzanie wewnętrznymi sprawami prowincji należy do organów prowincji, jednak realizacja tych zadań jest poddana nadzorowi państwa, który może przybierać formy prewencyjne czy też represyjne (możliwość zawieszania lub unieważniania aktów organów prowincji). Konstytucja stanowi również, że organy prowincji mogą być zobowiązane, poprzez ustawę, do uczestnictwa w realizacji zadań publicznych określonych w prawodawstwie państwowym.

Podstawowe organy prowincji to: rada prowincji (Provinciale Staten), zarząd prowincji (Gedepeteerde Staten) i komisarz królowej (Commissaris van de Koningin). Warto nadmienić, że struktura wydatków samorządowego sektora publicznego w połowie lat dziewięćdziesiątych kształtowała się następująco:

- prowincja – 8,5 % samorządowych wydatków ogółem
- porozumienia międzynarodowe – 6,5 % samorządowych wydatków ogółem
- gminy – 85,0 % samorządowych wydatków ogółem.

Region Dolny Śląsk tradycyjnie żywo współpracuje na wielu płaszczyznach z jednostkami terytorialnymi Francji. Współpraca ta będzie intensyfikowana nie tylko ze względu na przesłanki historyczne, społeczno-kulturowe, ale również

dlatego, że Francja jest dobrym dla Polski przykładem przechodzenia od regionalizacji funkcjonalnej do regionalizacji samorządowej. W tym unitarnym kraju o trójszczeblowej strukturze jednostek podziału administracyjnego wyróżnia się 26 regionów, 100 departamentów i ponad 36 tys. gmin. Regiony we Francji uzyskały status regionów samorządowych w 1986 r. z własną władzą uchwałodawczą i wykonawczą. Przedstawicielstwem państwa w regionie jest prefekt tego departamentu, w którym mieści się stolica regionu. Prefekt pełniący funkcję depozytariusza administracji państwowej jest przedstawicielem każdego z ministerstw i zwierzchnikiem zdekoncentrowanych służb resortowych w regionie.

We Francji struktura wydatków samorządowego sektora publicznego w latach

dziewięćdziesiątych przeciętnie kształtuje się następująco:

gmina	–	63 %
departament	–	28 %
region	–	9 %

Doświadczenia krajów Unii Europejskiej dowodzą, że demokracja, tożsamość obywatelska w decydującym stopniu budują się na myśleniu lokalnym i regionalnym. Coraz mniej widać państwa w państwie, a coraz większa jest samodzielność regionów, powiatów, gmin. W warunkach postępującej integracji europejskiej region Dolny Śląsk ze względów historycznych, przyrodniczych, gospodarczych, społeczno-kulturowych ma podstawy do wszechstronnej i efektywnej współpracy z wieloma regionami Europy. ■

Kompetencje organów samorządu terytorialnego w wybranych krajach Europy (stan prawny na dzień 31.12.1990 r.).

Kompetencje	RFN	Belgia	Hiszpania	Francja	Włochy	Wielka Brytania
Transport (drogi)	G-P	G-R	G	G-P	G-P	G-P
Zagospodarowanie przestrzenne						
- planowanie	G-P	R	R	R	G-P-R	P
- urbanizacja		G-R	G-R	G	G-R	G
Ochrona środowiska						
- przestrzeń zielona	G-P	G-P-R	G-P-R	G-P-R	G-R	G-P
- odpady, oczyszczanie	P	G-P-R	G-R	G	G-P-R	G-P
Nauczanie						
- szkolnictwo podstawowe						
- budowa i utrzymanie szkół	G	G	R	G	G	G-P
- personel	G	G	R	Państwo	G	G-P
- szkolnictwo średnie						
- budowa i utrzymanie szkół	G-P	G-P	R	P-R	P-R	G-P
- personel	G-P	G-P	R	Państwo	P	G-P
- szkolnictwo wyższe						
- budowa i utrzymanie szkół	Land	Państwo	R	Państwo	Państwo	Państwo
- personel	Land	Państwo	R	Państwo	Państwo	Państwo
Kultura						
- biblioteki	G-P	G-P-R	G-P-R	G-P-R	G-R	G-P
- aktywność sportowa	G-P	G-P-R	G-P-R	G-P-R	G	P
Zatrudnienie	G-P	G-R	G-P-R	G-R	R	G-P
Zadania specjalne						
- pomoc społeczna	G	G-R	G-R	G-P	G-R	G-P
- domy opieki	G-P	G-R	G	G-P	G	G-P
- ochrona przeciwpożarowa	G-P	G	G-P-R	G	Państwo	P
Turystyka	G-P	G	G-P-R	G-P-R	G-R	G-P

Oznaczenia: G - poziom gmin, P - poziom pośredni, R - poziom regionalny

Źródło: Opracowano na podstawie raportu przygotowanego przez J. Cope na zlecenie Rady Europy - *Autonomia finansowa wspólnot lokalnych w Europie*, KIBS Poznań 1992, s. 22.

STATUT

Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska, zwane dalej w Statucie Stowarzyszeniem, działa na podstawie ustawy prawo o stowarzyszeniach z 7 kwietnia 1989 r. (Dz. U. Nr 20 poz. 104 ze zmianami) i innych ustaw obowiązujących w Polsce oraz na podstawie niniejszego Statutu.

§ 2.

1. Stowarzyszenie działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą na rzecz promocji Dolnego Śląska.
2. Siedzibą władz Stowarzyszenia jest Wrocław.

ZADANIA I FORMY ICH REALIZACJI

§ 3.

Cele Stowarzyszenia:

- 1) promocja Dolnego Śląska, a w tym:
 - a) promocja gmin,
 - b) promocja firm przemysłowych,
 - c) promocja handlu i usług,
 - d) promocja walorów turystycznych,
- 2) inicjowanie i wspieranie projektów inwestycyjnych istotnych dla Dolnego Śląska,
- 3) pozyskiwanie inwestorów,

§ 4.

Zadania statutowe Stowarzyszenie realizuje poprzez:

- 1) organizację imprez targowo-promocyjnych,
- 2) organizowanie corocznych konkursów na:
 - a) najlepsze firmy,
 - b) najlepiej rokujące nowe przedsięwzięcia gospodarcze,
 - c) najbardziej gospodarne gminy,
 - d) największe osobistości w promocji i dokonaniach gospodarczych Dolnego Śląska,
- 3) organizowanie spotkań, imprez promocyjnych oraz szkoleń specjalistycznych w różnych miejscowościach Dolnego Śląska,
- 4) współpraca z centralnymi i terenowymi organami administracji państwowej przy realizacji inwestycji infrastrukturalnych na terenie Dolnego Śląska,
- 5) zawieranie porozumień o wzajemnej promocji,
- 6) wydawanie katalogów, informatorów i innych druków promujących Dolny Śląsk,
- 7) prowadzenie komputerowego banku danych o gminach i ich ofertach oraz o podmiotach gospodarczych Dolnego Śląska,
- 8) współpraca z polskimi i zagranicznymi podmiotami zajmującymi się promocją regionów,
- 9) zawieranie umów i porozumień umożliwiających dolnośląskim podmiotom gospodarczym sprzedaż towarów w innych krajach,
- 10) udział członków Stowarzyszenia w krajowych i zagranicznych imprezach promocyjnych.

Członkowie Stowarzyszenia

§ 5.

1. Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na:
 - a) członków-założycieli,
 - b) członków zwyczajnych,
 - c) członków wspierających,
 - d) członków honorowych.
2. Członkowie-założyciele i członkowie zwyczajni posiadają równe prawa w Stowarzyszeniu, chyba że Statut stanowi inaczej.

§ 6.

1. Członkami-założycielami są osoby fizyczne, które doprowadziły do zarejestrowania stowarzyszenia i przyjęły niniejszy Statut.
2. Członek-założyciel korzysta z biernego i czynnego prawa wyborczego do władz Stowarzyszenia pod warunkiem opłacania składek członkowskich.

§ 7.

1. O członkostwo zwyczajne Stowarzyszenia może ubiegać się osoba fizyczna, która uzyskała rekomendację co najmniej dwóch członków Stowarzyszenia.
2. Kandydat na członka zwyczajnego składa na piśmie deklarację o przystąpieniu do Stowarzyszenia:
 - a) płaceniu składek, których wysokość określa walne zebranie,
 - b) o zakresie swojej aktywności w Stowarzyszeniu.
3. Przyjmowanie członków zwyczajnych odbywa się uchwałą Walnego Zebrania Członków w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów.

§ 8.

Członkowie założyciele i zwyczajni mają prawo:

- 1) czynnego i biernego prawa wyborczego przy wyborach do statutowych organów Stowarzyszenia.
- 2) uczestniczenia z głosem stanowiącym w zebraniach organów Stowarzyszenia, gdy udział taki jest przewidziany przez Statut.
- 3) zgłaszania postulatów i wniosków wobec władz Stowarzyszenia.
- 4) uczestniczenia w organizowanych przez Stowarzyszenia spotkaniach, szkoleniach i zjazdach na warunkach określonych przez Zarząd Stowarzyszenia.

§ 9.

1. Członkowie-założyciele i zwyczajni są zobowiązani:
 - a) brać czynny udział w działaniach Stowarzyszenia oraz przestrzegać postanowień Statutu, regulaminów i uchwał Stowarzyszenia,
 - b) regularnie opłacać składki członkowskie.
2. Nieopłacanie składek członkowskich przez ponad 6 miesięcy wszczyna procedurę określoną w § 10 pkt 3 i 4 Statutu.

§ 10.

1. O wygaśnięciu lub pozbawieniu członkostwa zwyczajnego decyduje uchwałą Walne Zebranie Członków.
2. Wygaśnięcie członkostwa następuje:
 - a) po złożeniu rezygnacji,
 - b) po śmierci członka.
3. Pozbawienie członkostwa następuje w następujących przypadkach:

- a) działania członka na szkodę Stowarzyszenia,
 - b) niewywiązania się z obowiązków określonych w zgłoszonej deklaracji, o której mowa w § 7 ust. 2,
 - c) niestosowania się do wymogów Statutu Stowarzyszenia.
4. Pozbawienie członkostwa z przyczyn, o których mowa w pkt 3, poprzedzone jest postępowaniem wyjaśniającym wszczętym przez przewodniczącego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia i złożeniem odpowiedniego sprawozdania walnemu zebraniu.

§ 11.

1. Status członka wspierającego otrzymuje osoba prawna popierająca zadania statutowe i wyrażająca wolę współpracy ze Stowarzyszeniem oraz deklarująca płacenie składki członkowskiej określonej przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia.
2. Stowarzyszenie liczy, że w szczególności gminy Dolnego Śląska, przedsiębiorstwa produkcyjne, spółki, banki i firmy handlowe, usługowe i turystyczne wejdą do Stowarzyszenia na prawach członka wspierającego.
3. Zarząd Stowarzyszenia i Zarządy Oddziałów zwrócą się do podmiotów działających na Dolnym Śląsku z propozycją członkostwa wspierającego.

§ 12.

1. Stowarzyszenie będzie zapraszało członków wspierających do udziału w organizowanych imprezach targowo-promocyjnych.
2. Członkowie wspierający mogą zamieszczać w wydawnictwach Stowarzyszenia swoje oferty na preferencyjnych zasadach.
3. Członkowie wspierający uczestniczą w pracach Kapituły Nagrody „Dolnośląski Klucz Sukcesu”. Zakres tego uczestnictwa określi Statut Kapituły.
4. Członkowie wspierający korzystają z uprawnień określonych w § 8 pkt 3 i 4 Statutu.

§ 13.

Status członka wspierającego wygasa po złożeniu rezygnacji, a także w przypadku odstąpienia od płacenia składki członkowskiej.

§ 14.

1. Członkostwo honorowe Stowarzyszenia przyznawane jest przez Walne Zebranie Członków osobom fizycznym narodowości polskiej i obcokrajowcom szczególnie zasłużonym dla promocji i rozwoju Dolnego Śląska.
2. Członkowie honorowi nie są zobowiązani do świadczeń na rzecz Stowarzyszenia.

Organy Stowarzyszenia

§ 15.

1. Organami Stowarzyszenia są:
 - a) Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia,
 - b) Zarząd Stowarzyszenia,
 - c) Komisja Rewizyjna,
 - d) Walne Zebranie Członków Oddziału,
 - e) Zarządy Oddziałów.
2. Komisja Rewizyjna jest organem Stowarzyszenia odpowiedzialnym za kontrolowanie działań Zarządu Stowarzyszenia i Zarządów Oddziałów.

Walne Zebranie Członków stowarzyszenia

§ 16.

Walne Zebranie Członków jest organem uchwałodawczym.

§ 17.

Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy:

- 1) wybór przewodniczącego Walnego Zebrania Członków,
- 2) wybór przewodniczących i członków komisji,
- 3) uchwalanie preliminarza dochodów i wydatków Stowarzyszenia na następny rok kalendarzowy,
- 4) przyjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Stowarzyszenia,
- 5) wybór i odwołanie prezesa, wiceprezesów i sekretarza Zarządu Stowarzyszenia,
- 6) stwierdzanie wygaśnięcia i pozbawienie członkostwa zwyczajnego, przyjmowanie nowych członków zwyczajnych,
- 7) przyznawanie członkostwa honorowego,
- 8) uchwalanie i dokonywanie zmian w Statucie Kapituły Nagrody „Dolnośląski Klucz Sukcesu”,
- 9) wybór przewodniczącego, zastępców, sekretarza i członków Kapituły Nagrody „Dolnośląski Klucz Sukcesu”,
- 10) uchwalanie rocznego programu działania Stowarzyszenia,
- 11) przyjmowanie rocznych sprawozdań Zarządów Oddziałów,
- 12) podejmowanie uchwał w sprawie mienia Stowarzyszenia, gdy przekracza to zakres zwykłego zarządu,
- 13) dokonywanie zmian w Statucie Stowarzyszenia.

§ 18.

W skład Walnego Zebrania Członków wchodzi:

- 1) członkowie-założyciele,
- 2) członkowie zwyczajni.

§ 19.

1. Walne Zebranie Członków podejmuje uchwały w obecności co najmniej połowy członków-założycieli i zwyczajnych zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym, chyba że Statut stanowi inaczej.
2. Do dokonania zmian w Statucie wymagana jest bezwzględna większość głosów, przy obecności co najmniej połowy członków, o których mowa w ust. 1.
3. W przypadku braku kworum przewodniczący zwołuje następne Walne Zebranie Członków nie później niż w ciągu miesiąca. Dla ważności podejmowanych uchwał nie jest wymagana obecność połowy członków.

§ 20.

1. Obrady Walnego Zebrania Członków prowadzi przewodniczący, wybierany na dwuletnią kadencję przez Walne Zebranie Członków zwykłą większością głosów.
2. Przewodniczącemu pomagają trzej zastępcy wybrani na zasadach określonych w ust. 1.
3. Przewodniczącemu Walnego Zebrania Członków, jego zastępcom, przewodniczącym i członkom komisji przysługuje zwrot kosztów podróży oraz diety, o ile uchwali je Walne Zebranie Członków.

§ 21.

Do zadań Przewodniczącego Walnego Zebrania Członków należy:

- a) zwoływanie i przygotowanie porządku obrad Walnego Zebrania Członków i programu Zebrania Ogólnego Stowarzyszenia, o których mowa w § 37,

- b) przeprowadzanie czynności, o których mowa w § § 7 pkt 1 i 2, 10 pkt 4,
- c) współpraca z komisjami Walnego Zebrania Członków,
- d) nadzór nad realizacją przez Zarząd Stowarzyszenia i Oddziały uchwał Walnego Zebrania Członków.

§ 22.

1. Walne Zebranie Członków wybiera Komisję Rewizyjną w głosowaniu tajnym.
2. Walne Zebranie Członków może powołać także inne stałe komisje oraz komisje doraźne odpowiedzialne za przeprowadzenie ściśle przez Walne Zebranie określonych czynności lub zadań.
3. Członków stałych Komisji wybiera Walne Zebranie na dwuletnie kadencje.

§ 23.

1. Komisja Rewizyjna działa w składzie: przewodniczący i trzech członków.
2. Do zadań Komisji Rewizyjnej należy w szczególności – przygotowanie wniosku o udzielenie bądź nieudzielenie absolutorium Zarządowi po uprzednim zapoznaniu się ze sprawozdaniem Zarządu z wykonania preliminarza dochodów i wydatków Stowarzyszenia, – przeprowadzanie czynności kontrolnych w Zarządzie Stowarzyszenia i Zarządach Oddziałów.
3. Przewodniczący Komisji Rewizyjnych składa sprawozdanie Walnemu Zebraniu Członków o ustaleniach kontrolnych i przedstawia wniosek w sprawie absolutorium.

ZARZĄD STOWARZYSZENIA

§ 24.

1. W skład Zarządu Stowarzyszenia wchodzi:
 - a) prezes,
 - b) trzech wiceprezów,
 - c) sekretarz.
2. Zarząd Stowarzyszenia wybierany jest na 2-letnią kadencję w głosowaniu tajnym.

§ 25.

1. Do zadań Zarządu Stowarzyszenia należy:
 - a) realizacja uchwał Walnego Zebrania Członków,
 - b) zwykły zarząd mieniem Stowarzyszenia,
 - c) przygotowywanie projektów uchwał dla Walnego Zebrania Członków,
 - d) bieżąca realizacja zadań Stowarzyszenia, zgodnie z uchwałami Walnego Zebrania Członków określonych w § 3 i 4 Statutu,
 - e) współpraca z przewodniczącym Walnego Zebrania Członków i Oddziałami.
2. Zarząd odpowiada za zabezpieczenie Walnemu Zebraniu Członków, Komisjom i Kapitułom, o której mowa w § 40 Statutu, właściwych warunków działania.

§ 26.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia kieruje pracami i jest przełożonym pracowników Biura Stowarzyszenia.

§ 27.

1. Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał.
2. Dla ważności uchwały Zarządu niezbędna jest obecność co najmniej połowy jego składu i zwykła większość głosów.

§ 28.

1. Do zadań skarbnika Stowarzyszenia (głównego księgowego) należy:
 - a) założenie i prowadzenie rachunku bankowego Stowarzyszenia,
 - b) prowadzenie księgowości,
 - c) przygotowanie sprawozdań z wykonania preliminarza dochodów i wydatków za rok ubiegły,
 - d) przygotowanie dla Zarządu założeń do projektu preliminarza dochodów i wydatków na rok następny,
 - e) pilnowanie dyscypliny finansowej organów Stowarzyszenia,
 - f) składanie Zarządowi półrocznych informacji o wywiązywaniu się członków Stowarzyszenia z obowiązków finansowych wobec Stowarzyszenia,
 - g) współpraca ze skarbnikami Oddziałów,
2. Skarbnika zatrudnia Zarząd.
3. Skarbnik bierze udział w posiedzeniach Zarządu bez prawa głosowania.
4. Kontrasygnata Skarbnika jest niezbędna przy wszystkich decyzjach majątkowych Zarządu i na dokumentach, które mogą pociągać za sobą zobowiązania finansowe Stowarzyszenia.

ODDZIAŁY STOWARZYSZENIA

§ 29.

Oddział może być utworzony na wniosek nie mniej niż 10 członków-założycieli i członków zwyczajnych mieszkających na terenie danego województwa.

§ 30.

Oddziały podlegają władzom naczelnym Stowarzyszenia.

§ 31.

1. Walne Zebranie Członków Oddziału dokonuje wyboru członków Zarządu Oddziału. Wyboru dokonuje się na 2-letnią kadencję w głosowaniu tajnym.
2. Walne Zebranie Członków Oddziału jest ważne, gdy członkowie otrzymali zaproszenie wraz z porządkiem obrad na 7 dni przed jego terminem.

§ 32.

1. Pracami Oddziału kieruje Zarząd Oddziału, w skład którego wchodzi: prezes, wiceprezes i sekretarz.
2. Zarząd Oddziału odpowiada za zorganizowanie siedziby Oddziału.

§ 33.

1. Do zadań Zarządu Oddziału należy:
 - a) przygotowanie i zwoływanie Walnego Zebrania Członków Oddziału,
 - b) przygotowanie programu działania Oddziału na następny rok kalendarzowy i przedłożenie go do zatwierdzenia przez Walne Zebranie Członków Oddziału,
 - c) prowadzenie działalności zgodnej ze Statutem, w szczególności w zakresie określonym w § 3 Statutu, na obszarze województwa,
 - d) współpraca z Zarządem Stowarzyszenia.
2. We współpracy z Zarządem Stowarzyszenia i przewodniczącym Walnego Zebrania Członków organizuje imprezy całego Stowarzyszenia, które odbywają się na terenie województwa.

3. Zarząd Oddziału współpracuje z Kapitułą Nagrody „Dolnośląski Klucz Sukcesu” zgodnie ze Statutem Kapituły.

§ 34.

1. Podstawy finansowe działania Oddziału tworzą:
 - 35% – składek członkowskich pobranych od członków oddziału oraz członków wspierających zamieszkałych w tym województwie,
 - 80% – przychodów z działalności prowadzonej samodzielnie przez Oddział,
 - dotacje z funduszy Stowarzyszenia.
2. Zarząd Oddziału odprowadza do Zarządu Stowarzyszenia 65% składek członkowskich oraz 20% przychodów z działalności prowadzonej przez Oddział.
3. Sprawy finansowe Oddziału prowadzi skarbnik Oddziału.

§ 35

Decyzje finansowe wymagają podpisu prezesa Zarządu Oddziału lub z jego upoważnieniem jednego z członków Zarządu i skarbnika Oddziału.

ZGROMADZENIE OGÓLNE CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA

§ 36.

Zgromadzenie Ogólne Członków Stowarzyszenia zwołuje i prowadzi przewodniczący Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia.

§ 37.

1. Zgromadzenie Ogólne zwoływane jest co roku w innym województwie.
2. W Zgromadzeniu Ogólnym udział biorą: członkowie-założyciele, członkowie zwyczajni, członkowie wspierający i członkowie honorowi Stowarzyszenia.
3. Przewodniczący Walnego Zebrania Członków zaprasza także laureatów konkursów organizowanych przez Stowarzyszenie, przedstawicieli administracji państwowej i samorządowej oraz instytucji współpracujących ze Stowarzyszeniem.

§ 38.

Porządek Zgromadzenia Ogólnego obejmuje w szczególności:

- 1) Sprawozdanie Prezesa Zarządu Stowarzyszenia o działalności Stowarzyszenia w roku ubiegłym,
- 2) ogłoszenie przez przewodniczącego Kapituły listy laureatów nagród „Dolnośląski Klucz Sukcesu”,
- 3) informacja przewodniczącego Walnego Zebrania Członków o głównych kierunkach działania Stowarzyszenia.

KAPITUŁA NAGRODY „DOLNOŚLĄSKI KLUCZ SUKCESU”

§ 39.

Dla realizacji zadań określonych w § 4 pkt 2 Statutu Walne Zebranie Członków tworzy Kapitułę Nagrody „Dolnośląski Klucz Sukcesu”.

§40.

1. W skład Kapituły wchodzi:
 - a) przewodniczący,
 - b) trzech wiceprzewodniczący,
 - c) ośmiu członków,
 - d) sekretarz.
2. Kapituła pracuje na podstawie Statutu uchwalonego przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia.
3. Kadencja składu Kapituły wynosi 2 lata.

BIURO STOWARZYSZENIA

§ 41.

1. Biuro Stowarzyszenia prowadzi działalność pomocniczą wobec organów Stowarzyszenia i odpowiada za:
 - a) korespondencję,
 - b) prace organizacyjne związane z realizacją przez Stowarzyszenie działalności statutowej.
2. Pracowników biura zatrudnia Zarząd.

MAJĄTEK STOWARZYSZENIA

§ 42.

Majątek Stowarzyszenia powstaje z:

- a) składek członkowskich,
- b) darowizn, spadków i zapisów,
- c) dochodów z majątku stowarzyszenia,
- d) ofiarności publicznej,
- e) dotacji,
- f) dochodów z własnej działalności.

§ 43.

1. Zarząd Stowarzyszenia może dokonać zbycia lub nabycia nieruchomości dopiero po podjęciu odpowiedniej uchwały przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia (§ 17 pkt 12 Statutu).
2. Dla ważności oświadczeń w zakresie spraw majątkowych wymagane są podpisy prezesa lub z jego upoważnienia jednego z wiceprezesów i skarbnika.
3. Wszelkie dokumenty finansowe, nie dotyczące składników majątkowych Stowarzyszenia, podpisuje prezes lub z jego upoważnienia jeden z członków Zarządu i skarbnik.

LIKWIDACJA STOWARZYSZENIA

§ 44.

1. Rozwiązanie Stowarzyszenia wymaga uchwały Walnego Zebrania Członków, podjętej bezwzględną większością głosów w głosowaniu tajnym w obecności co najmniej połowy członków.
2. Po podjęciu uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia Walne Zebranie Członków podejmuje uchwałę o powołaniu Komisji likwidacyjnej, której zadaniem będzie uregulowanie wszelkich zobowiązań Stowarzyszenia i przekazaniu pozostałych składników majątkowych podmiotom wskazanym przez Walne Zebranie Członków.

KARTA PRZYSTĄPIENIA DO STOWARZYSZENIA NA RZECZ PROMOCJI DOLNEGO ŚLĄSKA

Po zapoznaniu się ze Statutem Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska oświadczam, że

.....
(nazwa)

zgłasza chęć przystąpienia do Stowarzyszenia na prawach członka wspierającego.

Po zapoznaniu się z Uchwałą Nr 4/96 deklarujemy składkę na rok 1996 w wysokości,
na rok 1997 w wysokości, a w latach następnych nie niższą niż uchwalona przez
Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia. Pieniądze będziemy przekazywać na konto: Stowarzyszenie
na Rzecz Promocji Dolnego Śląska, Bank Zachodni SA I/O Wrocław nr 389206-643135-132-3000.

....., dnia

.....
(podpis)

Zarząd Stowarzyszenia na posiedzeniu w dniu podjął decyzję na podstawie
§ 11 Statutu o wpisaniu na listę członków wspierających

Prezes
Zarządu Stowarzyszenia

.....

Do inspekcji TV używany jest zestaw do monitoringu.

Specjalizujemy się w renowacji rurociągów – gazociągów, wodociągów i kanalizacji metodami bezrozkopowymi.

Jako jedyna polska firma posiadamy licencję na technologię U-LINER'S i PHOENIX.

Amerykańska technologia U-LINER'S stosowana jest do rurociągów o średnicach do 400 mm, a pochodzącą z Japonii metodę PHOENIX stosuje się w zakresie średnic od 100 do 1200 mm.

Obie technologie pozwalają na szybką, ekonomicznie korzystną o gwarantowanej trwałości rekonstrukcję rurociągów

Firma świadczy usługi w zakresie monitoringu sieci gazowej, wodociągowej oraz kanalizacji używając kamer firmy RAUSCH ELEKTRONIC.

Dzięki skuteczności działania i bogatemu doświadczeniu jesteśmy w stanie sprostać oczekiwaniom naszych Inwestorów.

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe

BISEK

rok założenia 1976

54-530 WROCŁAW, UL. OSINIECKA 5

tel. 0-71/57-07-25, fax 0-71/57-42-92

Renowacja gazociągu Dn 400, ul. Kuźnicza, rok 1996

Usuwanie awarii wodociągu Dn 300 pod budynkiem Teatru Polskiego, rok 1994.

**PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI ODPADAMI
I HIGIENY KOMUNALNEJ M.WROCŁAWIA SP.ZO.O.**

TRANS-F RMERS®

**50-210 WROCŁAW, UL.KURKOWA 14, TLX : 71 5175
TELEFON:[0-71] 211-037;TELEFAX:[0-71] 215-695**

- *Oczyszczanie miasta*
- *Wywóz nieczystości stałych i płynnych*
- *Usługi kontenerowe*
- *Likwidacja dzikich wysypisk*
- *Rekultywacja terenu*
- *Obsługa porządkowa imprez*
- *Konsulting ekologiczny*